

HASTA VE YAŞLI HİZMETLERİ ALANI 11. ATÖLYE DERS BİLGİ FORMU

DERSİN ADI	ATÖLYE			
DERSİN SINIFI	11. Sınıf			
DERSİN SÜRESİ	10 Ders Saati			
DERSİN AMACI	Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hasta ve yaşlıya durumuna uygun bakım uygulamaları ve rehabilitasyon işlemleri ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.			
DERSİN ÖĞRENME KAZANIMLARI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekniğine uygun olarak hasta ve yaşlının yaşam bulgularını alma işlemini uygular. 2. İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda, tekniğine uygun olarak hasta ve yaşlının transferini sağlar. 3. Tekniğine uygun olarak hasta ve yaşlının durumuna uygun sıcak, soğuk ve oksijen uygulamalarını yapar. 4. Tekniğine uygun olarak hasta ve yaşlının evde bakım hizmetlerini yürütür. 5. Tekniğine uygun olarak hasta ve yaşlının rehabilitasyon hizmetlerini destekler. 6. Tekniğine uygun olarak hasta ve yaşlının aktivite ve uğraş terapisini uygular. 7. Tekniğine uygun olarak hasta ve yaşlıya terminal dönem ve sonrası işlemlerini yürütür. 			
DONATIM VE ORTAM, DERS ARAÇ VE GEREÇLERİ	<p>Ortam: Hasta ve Yaşlı Hizmetleri Uygulama Laboratuvarı</p> <p>Donanım: Etkileşimli Tahta, Projeksiyon Cihazı, Bilgisayar, Tansiyon aleti, steteskop, kalem, hasta izlem formları, termometre, kağıt, mavi-kırmızı kalem, derece kağıdı, beslenme enjektörü, önlük, havlu, peçete, kaşık, çatal, bıçak, bardak, çarşaf, paravan, eldiven, maket, destek malzemeleri, sandalye, tekerlekli sandalye, yürütme eylemi için destek malzemeler, diyaterm, elektrikli yastık ve battaniyeler, otomatik yastıklar, ısı veren lambalar, ısı pedleri, termofor ve kılıfı , ped, gazlı bez, tepsi, solüsyon kabı, solüsyon, plastik örtü, tedavi bezi, vazelin, su termometresi, küvet, parafin, buz torbası, buz paketleri(jelli paket, kimyasal buz torbası) , buz torbası ve kılıfı, kompres, sünger parçaları, banyo battaniyesi, oksijen tüpü, basınç regülatörü, humidifer, flowmetre, nazal kanül, maske çeşitleri, nebülizatör, balon maske sistemi, ventilatör, evde bakım takip formu, mat, serbest ağırlıklar, bilek manşonu, top, elastik bandaj, kalın saplı diş fırçası, kalın saplı tarak, küvet duş oturakları, yükseltilmiş tuvalet oturakları, baston, koltuk değneği, walker, koltuk değnekleri, tekerlekli işkembeler,</p>			
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Bu derste; öğrenci performansı belirlemeye yönelik çalışmalar değerlendirilirken gözlem formu, derecelendirme ölçeği ve dereceli puanlama anahtarı gibi ölçme araçlarından uygun olanlar seçilerek kullanılabilir. Bunun yanında öz değerlendirme ve akran değerlendirme formları kullanılarak öğrencilerin, öğretimin süreç boyutuna katılmaları sağlanabilir.			
DERSİN KAZANIM TABLOSU	ÖĞRENME BİRİMİ	KAZANIM SAYISI	DERS SAATİ	ORAN (%)
	Yaşam Bulguları	4	96	26
	Hasta/ Yaşlının Transferi	2	84	24
	Sıcak Soğuk Ve Oksijen Bakım Uygulamaları	2	40	11
	Evde Bakım Hizmetleri	2	32	9
	Rehabilitasyon Hizmetleri	2	32	9
	Aktivite Ve Uğraş Terapisi	2	44	12
	Terminal Dönem Ve Sonrası İşlemler	2	32	9
	TOPLAM	21	360	100

HASTA VE YAŞLI HİZMETLERİ ALANI 11. ATÖLYE DERS BİLGİ FORMU

ÖĞRENME BİRİMİ	KONULAR	ÖĞRENME BİRİMİ KAZANIMLARI ve KAZANIM AÇIKLAMALARI
Yaşam Bulguları	1. Tansiyon Ölçme	1. İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun tansiyon ölçer. <ul style="list-style-type: none">• Kan basıncı kavramı açıklanır.• Kan basıncının nasıl oluştuğunu açıklanır.• Kan basıncı ölçüm yerleri sıralanır.• Kan basıncının, yaşam bulguları açısından önemi açıklanır.• Tansiyon aletleri çeşitleri ve özellikleri açıklanır.• Tansiyon aletinin özelliğine göre, tekniğine uygun olarak tansiyon ölçme işlemi açıklanır.• Tansiyon ölçme işleminden önce hastanın fiziki durumuna göre 10 dakikalık dinlenmesinin sağlanması üzerinde önemle durulur.• Ölçüm sırasındaki hata unsurlarını ortadan kaldırmak adına ölçüm aletinin kalibrasyonunun test edilmesinin sıklıkla yapılması üzerinde önemle durulur.• Kan basıncı ölçüm işleminde dikkat edilmesi gereken noktaları sıralanır.
	2. Vücut Sıcaklığını Ölçme	2. İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun vücut sıcaklığını ölçer. <ul style="list-style-type: none">• Vücut ısısı kavramı, oluşumu, düzenlenmesi açıklanır.• Vücut sıcaklığı sınıflandırılması açıklanır.• Vücut ısısı ölçüm araçlarının çeşitleri ve özellikleri açıklanır.• Vücut ısısı referans değerlerinin ölçüm yapılan bölgeye göre değiştiği ve ön değerlendirmede bu durumun dikkate alınması üzerinde önemle durulur.• Vücut ısısı ölçüm araçlarının özelliklerine göre, tekniğine uygun olarak vücut ısını ölçme işlemi açıklanır.• Vücut sıcaklığı ölçüm işleminde dikkat edilecek noktaları sıralanır.
	3. Nabız Sayma	3. İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun nabız sayar. <ul style="list-style-type: none">• Nabız kavramı açıklanır.• Nabzın değerlendirilmesi açıklanır.• Nabız alınacak bölgeleri ve nabız almanın önemi açıklanır.• İşlem basamaklarına uygun olarak nabız sayma işlemi açıklanır.• Yapılan nabız sayma işleminde sonucun hatalı çıkmaması için dikkat edilmesi gerekenler açıklanır.

HASTA VE YAŞLI HİZMETLERİ ALANI 11. ATÖLYE DERS BİLGİ FORMU

Hasta/ Yaşlının Transferi	4.Solunum Sayma	4. İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun solunum sayar. <ul style="list-style-type: none">• Solunum evreleri açıklanır.• Solunumun özellikleri açıklanır.• Solunum özelliklerini ifade eden terimler ve özel solunum durumları (solunum çeşitleri) sıralanır• Solunumu etkileyen faktörler açıklanır.• Solunum sayma işleminde dikkat edilmesi gereken noktalar açıklanır.• Pulse oksimetre ve periferal oksijen Satürasyonu açıklanır.• Pulse oksimetre kullanırken dikkat edilecek noktalar sıralanır.• Solunum sayma işlemi sırasında hatalı sonuç olmaması için hastanın bu durumdan haberi olmaması konusunda özen gösterilmesi üzerinde durulur.• Yapılan solunum sayma işleminde sonucun hatalı çıkmaması için işlem 1 dakika yaptırılır.
	1.Vücut Mekaniği	1.Kendisinin ve hasta/yaşlının vücut mekaniğini koruma tekniklerini açıklar. <ul style="list-style-type: none">• Vücut mekaniği kavramı açıklanır.• Vücut mekaniği ilkeleri açıklanır.• Vücut mekaniğinin doğru kullanılmasının önemi açıklanır.• Ağırlık kaldırma ilkeleri ve vücut mekaniğine aykırı işlemlerde ortaya çıkacak bozukluklar açıklanır.• Hasta/Yaşlıda fiziksel aktivitenin önemi üzerinde durulur.
	2.Pozisyon Verme	2.Hasta/yaşlıya verilecek pozisyonları uygular. <ul style="list-style-type: none">• Basınç yarası kavramı, çeşitleri, önlenmesi için yapılması gerekenler açıklanır.• Hasta/Yaşlıya pozisyon vermenin önemi açıklanır.• Pozisyon verilmesinde dikkat edilmesi gereken noktalar sıralanır.• Pozisyon vermede kullanılan malzemeleri açıklanır.• Verilen pozisyon çeşitleri açıklanır.• Hasta/Yaşlıyı yataktan sedyeye, sedyeden yatağa nakletmenin amacı, önemi ve dikkat edilecek noktalar açıklanır.• Hasta/Yaşlıyı sandalyeye nakletmenin amacı, önemi ve dikkat edilecek noktalar açıklanır.• Hasta/Yaşlıyı ayağa kaldırma ve yürütmenin amacı, önemi ve dikkat edilecek noktalar açıklanır.

HASTA VE YAŞLI HİZMETLERİ ALANI 11. ATÖLYE DERS BİLGİ FORMU

Sıcak Soğuk Ve Oksijen Bakım Uygulamaları	1.Sıcak ve Soğuk Basit Uygulamalar	1.Sağlık personeli denetiminde önerilen sıcak ve soğuk basit uygulamayı yapar. <ul style="list-style-type: none">• Vücut sıcaklığı mekanizması açıklanır.• Yaş (ıslak) ve kuru uygulamaların avantaj ve dezavantajları sıralanır.• Sıcak ve soğuk uygulamalarda risk faktörleri sıralanır.• Sıcak basit uygulamalar açıklanır.• Sıcak uygulamaların amaçları, sıcak uygulama yapılması gereken durumlar ve sıcak uygulamanın sakıncalı olduğu durumlar sıralanır.• Kuru sıcak uygulama işleminde kullanılacak malzemeler ve kullanım şekilleri açıklanır.• Yaş sıcak uygulama işleminde kullanılacak malzemeler ve kullanım şekilleri açıklanır.• Soğuk basit uygulamalar açıklanır.• Soğuk uygulamaların amaçları, soğuk uygulama yapılması gereken durumlar ve soğuk uygulamanın sakıncalı olduğu durumlar sıralanır.• Kuru soğuk uygulama işleminde kullanılacak malzemeler ve kullanım şekilleri açıklanır.• Yaş soğuk uygulama işleminde kullanılacak malzemeler ve kullanım şekilleri açıklanır.
	2.Oksijen verme	2.Sağlık personeli denetiminde oksijen verir. <ul style="list-style-type: none">• Oksijen tedavisinin amacı açıklanır.• Oksijen tedavisi gereken durumlar açıklanır.• Oksijen vermede kullanılan malzemeler ve özellikleri açıklanır.• Oksijen tedavisi uygularken dikkat edilecek noktalar sıralanır.• Uygulama esnasında hijyen kurallarına özen gösterilmesi üzerinde durulur.
	1. Evde Bakım Hizmetleri	1. Evde bakım hizmetlerini yürütür. <ul style="list-style-type: none">• Evde bakım hizmetlerinin sınıflandırılması açıklanır.• Evde Hasta/Yaşlı bakımı ile ilgili kavramları açıklanır.• Evde bakımın önemi ve faydaları açıklanır.• Evde bakımın kapsamı açıklanır.• Türkiye’de evde sağlık hizmeti veren kuruluşlar açıklanır.• Evde sağlık hizmeti alabilecek gruplar açıklanır.• Eve bakım hizmeti verilemeyecek

HASTA VE YAŞLI HİZMETLERİ ALANI 11. ATÖLYE DERS BİLGİ FORMU

<p>Evde Bakım Hizmetleri</p>	<p>2. Uyku Düzeni</p>	<p>durumlar ve evde bakım hizmetinin sonlandırılması açıklanır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Evde Hasta/Yaşlı bakımı konusunda aileye eğitim verilmesinin önemi üzerinde durulur.• Kronik hastalığı olanlarda evde bakım ilkeleri açıklanır.• Yoğun bakım sonrasında evde bakım ilkeleri açıklanır. <p>2. Hasta/yaşlının uyku düzenini sağlamak için yapılması gerekenleri planlar.</p> <ul style="list-style-type: none">• Düzenli uykunun önemi açıklanır.• Uyku sorunlarının nedenleri, uyku sorunlarına yol açan durumlar açıklanır.• Uyku hijyeni kavramı açıklanır.
<p>Rehabilitasyon Hizmetleri</p>	<p>1.Sosyal Rehabilitasyon Etkinlikleri</p> <p>2.Fiziksel Rehabilitasyon Faaliyetleri</p>	<p>1.Yaşlının sosyal rehabilitasyon etkinliklerini yürütür.</p> <ul style="list-style-type: none">• Yaşlanma kavramı tanımlanır.• Hasta/yaşlıda rehabilitasyon çalışmalarının amaçları açıklanır.• Rehabilitasyon hizmet türleri ve sosyal rehabilitasyonun önemi açıklanır.• Yaşlı bireyin geriatrik değerlendirilmesi üzerinde durulur.• Türkiye’de yaşlı bakım hizmetleri açıklanır.• Yaşlı bireyin kurum psikolojisi açıklanır.• Yaşlı bireyler için sosyal rehabilitasyon etkinlikleri üzerinde durulur. <p>2. Yaşlının fiziksel rehabilitasyon faaliyetlerini yürütür.</p> <ul style="list-style-type: none">• Fiziksel aktivite ve egzersiz kavramları açıklanır.• Yaşlılıkta fizyolojik değişiklikler ve sistemlere etkisi üzerinde durulur.• Fiziksel egzersiz türleri açıklanır.• Düzenli fiziksel aktivitenin yaşlıya etkileri açıklanır.• Sedanter yaşlıya yaklaşım üzerinde durulur.• Yaşlılarda fiziksel aktiviteyi artırmak için önerilen motivasyon yöntemleri açıklanır.• Fiziksel egzersiz programının temel özellikleri açıklanır.• Fiziksel egzersiz programının

HASTA VE YAŞLI HİZMETLERİ ALANI 11. ATÖLYE DERS BİLGİ FORMU

<p>Aktivite Ve Uğraş Terapisi</p>	<p>1.Fiziksel Aktivite Programları</p>	<p>planlanmasındaki temel unsurlar açıklanır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Fiziksel aktivitenin şiddeti üzerinde durulur.• Hasta/yaşlının egzersiz programında dikkat etmesi gereken noktalar açıklanır.• Hasta/yaşlıda örnek egzersiz uygulamaları üzerinde durulur. <p>1.İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak planlanan fiziksel aktivite programlarını uygulatır.</p> <ul style="list-style-type: none">• El becerileri aktivitelerinin temel prensipleri, kullanılacak malzemeleri, sınıflandırılmaları açıklanır.• Günlük aktivitelerin temel prensipleri açıklanır.• Günlük aktivitelerde kullanılacak malzemeler açıklanır.• Fiziksel aktivitelerin olumlu etkileri açıklanır.• Biyomekanik yaklaşımları açıklanır.
	<p>2.Zihinsel Aktivite Programları</p>	<p>2. Planlanan zihinsel aktivite programlarını uygulatır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Zihinsel aktivitelerin temel prensipleri açıklanır.• Zihinsel aktivitelerin olumlu etkileri açıklanır.• Zihinsel aktivitelerin sınıflandırılması, kullanılacak malzemeleri açıklanır.• Bellek idmanları açıklanır.• Zihinsel aktiviteyi artırıcı çeşitli müdahale yöntemleri açıklanır.
<p>Terminal Dönem Ve Sonrası İşlemler</p>	<p>1.Terminal dönemde bakım hizmetleri</p>	<p>1.İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak terminal dönemdeki bakım hizmetlerini kalite standartlarına uygun olarak hasta/yaşlıya uygular.</p> <ul style="list-style-type: none">• Terminal dönem açıklanır.• Terminal dönemdeki hasta bakımının genel ilkeleri açıklanır.• Terminal dönemdeki görülen sorunlar ve hasta bakımı açıklanır.• Terminal dönemdeki hasta ve ailesine yaklaşım açıklanır.• Terminal dönemde palyatif bakım açıklanır.

HASTA VE YAŞLI HİZMETLERİ ALANI 11. ATÖLYE DERS BİLGİ FORMU

	2.Ölüm sonrası işlemler	<ul style="list-style-type: none">• Özellikle terminal dönem hastasının ailesiyle görüşmede soğukkanlı, empati yapılarak etkili iletişim kurmanın önemi vurgulanır. 2. İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ölüm sonrası işlemleri yapar. <ul style="list-style-type: none">• Ölümle ilgili kavramlar açıklanır.• Ölümü yaklaşan hastada ölüm belirtileri sıralanır.• Kesin ölüm belirtileri açıklanır.• Ölüm sonrası işlemlerde kullanılan araç-gereçler sıralanır.• Ölüm sonrasında yapılması gereken işlemler açıklanır.• Ölüm sonrası işlemlerde tutulması gereken kayıtlar açıklanır.
--	--------------------------------	---

UYGULAMA FAALİYETLERİ/TEMRİNLER

Uygulama faaliyeti/temrinler; ders kazanımına uygun olarak okulun fiziki kapasitesi ve donatımı, öğrenci sayısı göz önünde bulundurularak en fazla uygulama faaliyeti/temrini yaptıracak şekilde meslek alan zümre öğretmenler kurulu tarafından seçilir. Meslek alan zümre öğretmenleri tarafından aşağıda yer alan temrinlerden farklı temrinlerin uygulanmasına karar verilebilir.

Yaşam Bulguları	Tansiyon Ölçme <ul style="list-style-type: none">• Manuel tansiyon aleti ile brakial arterden(koldan) tansiyon ölçme uygulamasını yapma• Manuel tansiyon aleti ile ayaktan tansiyon ölçme uygulamasını yapma• Manuel tansiyon aleti ile popliteal arterden(bacaktan) tansiyon ölçme uygulamasını yapma• Otomatik tansiyon ölçme aleti ile tansiyon ölçme işlemini yapma Vücut Sıcaklığını Ölçme <ul style="list-style-type: none">• Frontal yolla vücut sıcaklığını ölçme uygulaması yapma.• Oral yolla vücut sıcaklığını ölçme uygulaması yapma.• Timpanik yolla vücut sıcaklığını ölçme uygulaması yapma.• Koltuk altından vücut sıcaklığını ölçme uygulaması yapma.• Rektal yolla vücut sıcaklığını ölçme uygulaması yapma. Nabız Sayma <ul style="list-style-type: none">• Maket üzerinden nabız alınan bölgelerden nabız sayma işlemini 1 dakika süre ile yapma Solunum Sayma <ul style="list-style-type: none">• İşlem basamaklarına göre 1 dakikalık süre ile solunum sayısının ölçümü işlemi yapma
------------------------	---

HASTA VE YAŞLI HİZMETLERİ ALANI 11. ATÖLYE DERS BİLGİ FORMU

Hasta/ Yaşlının Transferi	Vücut Mekaniği <ul style="list-style-type: none">• Vücut Mekaniğine Uygun Ağırlık Kaldırma• Hasta/Yaşlıya Denge ve Germe Egzersizi Pozisyon Verme <ul style="list-style-type: none">• Hasta/Yaşlıya prone pozisyonu verme uygulaması yapma• Hasta/Yaşlıya supine pozisyonu verme uygulaması yapma• Hasta/Yaşlıya fowler pozisyonu verme uygulaması yapma• Hasta/Yaşlıya sağ lateral pozisyonu verme uygulaması yapma• Hasta/Yaşlıya litotomi pozisyonu verme uygulaması yapma• Hasta/Yaşlıya Sims ve Knee-Chest Pozisyonu Verme Uygulaması• Hasta/Yaşlıya Ortopne, Trendelenburg ve Şok Pozisyonu Verme Uygulaması• Hasta/Yaşlının Sedyeyi Yatağa Paralel Şekilde Yerleştirerek Sedyeye Nakli Uygulaması• Hasta/Yaşlının Sedyeyi Yatağın Ayakucuna Gelecek Şekilde Yerleştirerek Sedyeye Nakli Uygulaması• Hasta/Yaşlının Sedyeyi Yatağa Paralel Yerleştirerek Yatağa Nakli Uygulaması• Hasta/Yaşlının Yataktan Sandalyeye Nakli Uygulaması• Hasta/Yaşlının Sandalyeden Yatağa Nakli Uygulaması• Hasta/Yaşlıyı Ayağa Kaldırma ve Yürütme Uygulaması•
Sıcak Soğuk Ve Oksijen Bakım Uygulamaları	Sıcak Ve Soğuk Basit Uygulamalar <ul style="list-style-type: none">• Termofor ile kuru sıcak uygulama yapma• Sıcak paket ile kuru sıcak uygulama yapma• Sıcak kompresler ile yaş sıcak uygulama yapma• Oturma banyosu ile yaş sıcak uygulama yapma• Ön kola daldırma banyosu ile yaş sıcak uygulama yapma• Buz torbası ile kuru soğuk uygulama yapma• Buz paketi ile kuru soğuk uygulama yapma• Soğuk kompresler ile yaş soğuk uygulama yapma• Daldırma banyosu ile yaş soğuk uygulama yapma Oksijen Verme <ul style="list-style-type: none">• Oksijen tüpü kullanılarak nazal kanül ve oksijen maskesi ile hastaya oksijen verilmesine yardım etme uygulaması yapma
Evde Bakım Hizmetleri	Evde Bakım Hizmetleri <ul style="list-style-type: none">• Kronik Diyabet Hastasına evde bakım işlemini uygulama• Diyabetik ayak bakımı uygulaması• Kronik Solunum Sistemi Hastalıklarında evde bakım işlemine uygulama• Kronik hipertansiyon hastasına evde bakım işlemini uygulama.
Rehabilitasyon Hizmetleri	Fiziksel Rehabilitasyon Faaliyetleri <ul style="list-style-type: none">• Boyun egzersizlerinin gerçekleştirilmesinde hasta/ yaşlıya yardım etme uygulaması

HASTA VE YAŞLI HİZMETLERİ ALANI 11. ATÖLYE DERS BİLGİ FORMU

Aktivite Ve Uğraş Terapisi	Fiziksel Aktivite Programları <ul style="list-style-type: none">Yaşlıya uygun günlük yaşam aktivitesi uygulaması yaptırma. Zihinsel Aktivite Programları <ul style="list-style-type: none">Yaşlıya hafıza kartlarıyla zihinsel aktivite yaptırma
Terminal Dönem Ve Sonrası İşlemler	Terminal Dönemde Bakım Hizmetleri <ul style="list-style-type: none">Terminal dönemdeki Hasta/Yaşlıya bakım işlemlerini yapmaTerminal dönemdeki Hasta/Yaşlının ailesi ile görüşme yapmaÖlen kişinin güvenli bir şekilde morga naklini sağlama uygulaması yapma

DERSİN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

- Öğrencilerin araç ve gereçleri iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uygun kullanmalarına yönelik açıklamalar yapılmalıdır.
- Zümre öğretmenler kurulu temrinlerden okulun fiziki şartlarına, atölye ve öğrenci sayılarına ve seviyelerine göre uygun olanları seçerek uygulayacaktır. Temrinler mutlaka tamamlanacaktır.
- Bu derste öğrencilere yaptığı çalışmalara sınıf arkadaşlarına sunmasına fırsat verilerek iletişim becerilerinin gelişmesi sağlanmalıdır.
- Anlatımdan ve örnek çalışmalardan sonra, dersin öğrenme kazanımlarının öğrencide pekiştirilmesi amacıyla birden fazla uygulama faaliyeti yapılmalıdır.
- Bu derste merhamet, etkili iletişim, empati ile ilgili değer, tutum ve davranışları ön plana çıkaran etkinliklere yer verilmelidir.